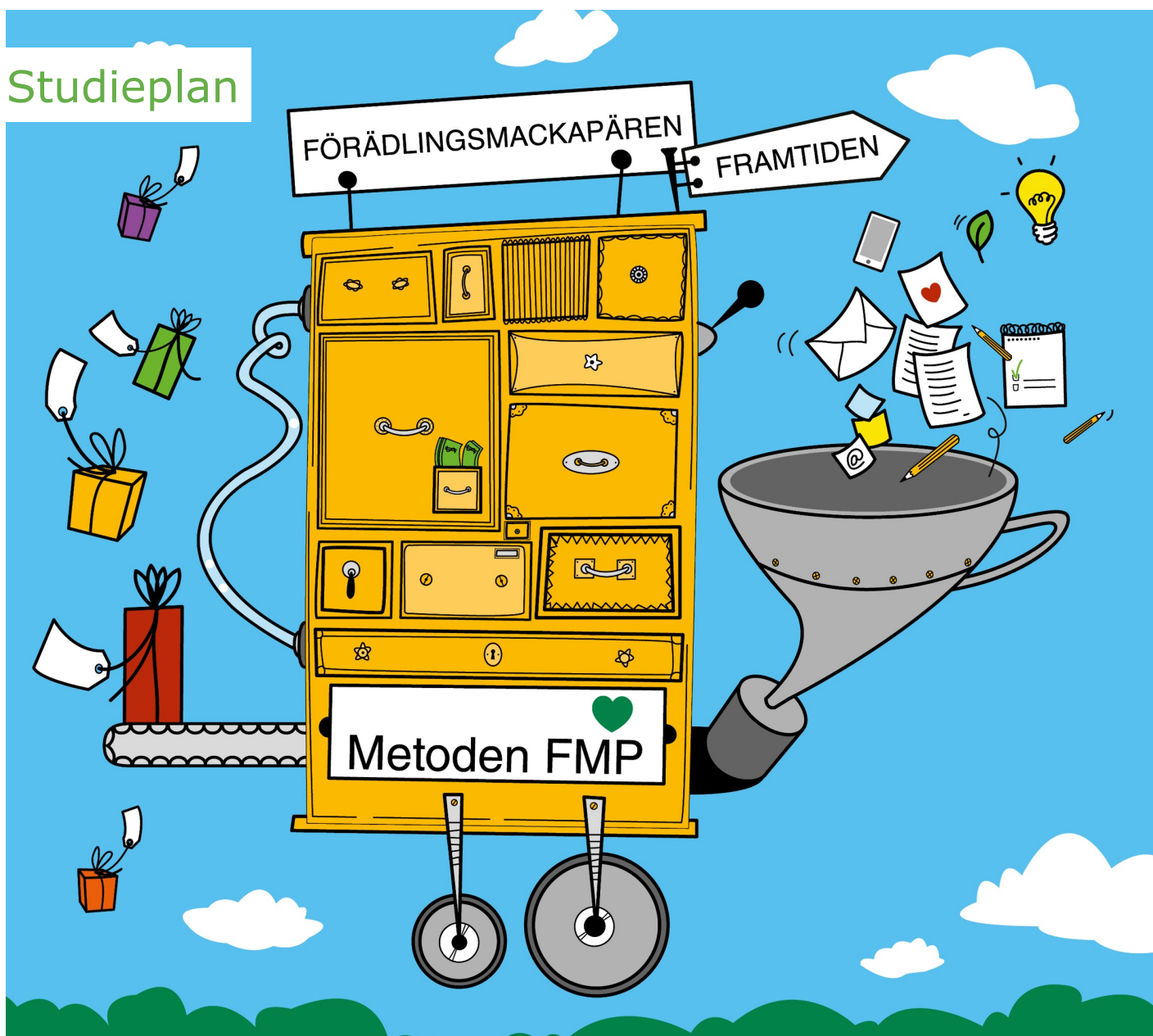

Bygdens historik

Arbetsgrupp

Om Metoden FMP

Syftet med Lokal utvecklingsplan med plusvärde (LUP+) är att möjliggöra för dig att vara delaktig i din bygds utveckling. I arbetet används Metoden FMP för att ge lokala grupper inflytande, verktyg och metoder för att sätta bygden i fokus i formandet av en LUP+. Arbetet omfattar allas idéer, vilket ger var och en ett stort engagemang. Resultatet blir ett lokalt förankrat dokument som utgår från invånarnas lokala kännedom, fakta och framtida mål för den egna bygden. Metoden FMP skapar ett kraftfullt underlag som utgår från fakta och invånarnas utvecklingsmål för den egna bygden.

HUR ANVÄNDA METODEN FMP

Studieplanen Förädlingsmackapären följs gemensamt av hela gruppen. Varje träff i studieplanen Förädlingsmackapären beskrivs som en storträff. För att inte ägna all tid på storträffarna till ämnesfrågor har ni bildat olika arbetsgrupper som mellan storträffarna arbetar vidare med sitt specifika ämne. Under storträff 1 presenteras de olika områdena och arbetsgrupperna; bygdens sammanfattande historik (Historik), nulägesbeskrivning (Nuläge), lokalekonomisk analys (LEA), samt Skrivargruppen. Historik och Nuläge ger tillsammans vad man kan kalla för bygdeprofil eller bygdens anda. Tillsammans med den lokalekonomiska analysen och de strategiska utvecklingsområdena, formas bygdens lokala utvecklingsplan+ (LUP+). Arbetsgrupperna redovisar löpande på träffarna hur arbetet går framåt.

STUDIEPLAN FÖR ARBETSGRUPPEN BYGDENS HISTORIK

Denna studieplan ger arbetsgruppen Historik vägledning i sitt arbete, parallellt med det gemensamma arbetet under storträffarna. Historia är berättelser om det som har varit. Historik är en kortare historisk översikt, en resumé. Skillnaden är hårfin. Eftersom LUP+ endast tar stöd i bygdens historia utan att göra anspråk på att berätta hela historien, har vi valt att använda begreppet Bygdens historik. Er uppgift är att lyfta fram bygdens sammanfattande historik med viktiga händelser, infrastruktur, eller utvecklingstrender, som präglar bygden. Att forska kring olika stamhemman, gårdar och personer, liksom alla anekdoter, är intressant men inte relevant för just detta arbete. Spara det till en ny studiecirkel längre fram. Bygdens sammanfattande historik bör begränsas till en A4.

TA STÖD AV ETT STUDIEFÖRBUND

Ta kontakt med ett studieförbund innan ni påbörjar arbetet för att få stöd.

- Utse arbetsgruppens medlemmar.
- Utse en cirkelledare som ansvarar för att kalla och hålla ihop gruppen.
- Besluta när och var ni ses för att påbörja ert arbete.

Ordlista

Metoden FMP

Förkortning av
Förädlingsmackapären.

LEA

Förkortning av lokalekonomisk
analys. Ett statistiskt underlag
av bygdens ekonomiska flöden.

LUP

Förkortning av lokal
utvecklingsplan. Ett samlat
strategidokument med en
gemensam målbild.

LUP+

Förkortning av lokal
utvecklingsplan med plusvärde.
Plusvärdet inkluderar en LEA och
koppling till de globala målen för
hållbar utveckling.

Storträff

Varje träff i studieplanen där
hela gruppen samlas.

Storträffar Arbetsgruppsträffar

UPPSTARTSTRÄFF

Presentera idén om ett gemensamt arbete med Metoden FMP och skapa engagemang hos fler.

TRÄFF 1 - START

Skapa förståelse för syfte, mål och upplägg. Ge en gemensam grund och bilda arbetsgrupper.

TRÄFF 2 – VÅR KRAFT

Skapa en gemensam bygdeprofil och börja prata om hållbar framtid. Arbetsgruppen Historik ger lägesrapport.

TRÄFF 3 – VÅR OMVÄRLD

Utveckla arbetet med bygdeprofilen, i relation till den närmsta omvärlden. Arbetsgruppen Historik ger lägesrapport.

TRÄFF 4 – HÅLLBAR FRAMTID

Fokuserar på att skapa kunskap och insikt i FNs globala mål för hållbar utveckling.

TRÄFF 5 – HÄR ÄR VI NU

Fokuserar på uppdatering från samtliga arbetsgrupper, och gemensam reflektion. Arbetsgruppen Historik ger slutrapport.

TRÄFF 6 – BLICKA FRAMÅT

Fokuserar på att lyfta fram gemensamma utvecklingsområden för den egna bygden.

TRÄFF 7 – HÅLLBAR FRAMTID

Sätta de egna utvecklingsområdena i relation till FNs globala mål för hållbar utveckling.

TRÄFF 8 – AGERA

Skrivargruppen ger slutrapport, dvs presenterar färdig LUP+. Firande och samtal om hur gå vidare.

TRÄFF 1 - ARBETSGRUPP

Prata om vad ni vet om bygdens historia och planera fortsatt arbete.

TRÄFF 2 - ARBETSGRUPP

Påbörja en sammanfattande text.

TRÄFF 3 - ARBETSGRUPP

Summera gruppens arbete, stäm av med Skrivargruppen och lämna över ert arbete.

Arbetsgruppsträff 1

HÄR ÄR VI NU

- Börja träffen med att lära känna varandra.
- Prata om hur ni vill samarbeta, sätt gärna upp några spelregler för hur ni vill bemöta varandra.
- Prata om var och när ni vill ses.
- Prata om hur ni vill lägga upp arbetet.
- Utse ansvarig skrivare som sammanställer ert arbete hela vägen.

GRÄV DÄR NI STÅR

Om det inom gruppen finns god historisk kunskap kan ni börja diskussionen där. Prata om vad ni redan vet mycket om, och vad ni behöver läsa in er mer på. Utgå förslagsvis ifrån rubrikerna nedan:

- Viktiga årtal och händelser
- Demografins utveckling (befolkningen)
- Verksamheter och service
- Infrastruktur
- Kultur och gemenskap

ARBETSMATERIAL

Ofta finns bygder redan skildrade i olika böcker och skrifter. Diskutera vilka skrifter ni känner till och vilka personer eller föreningar som kan tänkas veta mer. Här nedan listas några exempel att gå vidare med.

- Ta kontakta med några av de äldre byborna som ni vet har goda historiska kunskaper.
- Ta kontakt med närmsta hembygdsförening (de publicerar många byaböcker).
- Fler aktörer som kan vara relevanta att kontakta är byaföreningar, bygdegårdsföreningar, lokala idrottsklubbar, museer och länsarkiv.

AVRUNDA

- Förbered för lägesrapport vid nästa storträff.
- Planera inför nästa arbetsgruppsträff.

**Arbetsgruppens uppdrag till
nästa storträff**

Förbered lägesrapport till
storträff 2.

Arbetsgruppsträff 2

HÄR ÄR VI NU

- Gå igenom träffens agenda.
- Prata om vad som hänt sedan sist, gå gärna varvet runt, så att alla får komma till tals.
- Inkludera eventuell feedback från storträffen, i ert fortsatta arbete.

BÖRJA SKRIVA

- Kom ihåg att er sammanfattning av bygdens historik ska vara just en sammanfattning. Skriv kort och utan för många detaljer.
- Börja med det ni redan vet, och fyll på allt eftersom ni kommer vidare i ert arbete.
- Prata om hur ni vill lägga upp texten; i kronologisk ordning efter en tidsaxel, utifrån olika tematiska områden, eller på annat sätt.
- Hitta en vinkel och ett språk som gör läsningen lätt och spännande.
- Kom ihåg att skriva med hänvisning till använt källmaterial, och faktagranska viktiga delar.

AVRUNDA

- Förbered för lägesrapport vid nästa storträff.
- Planera inför nästa arbetsgruppsträff.

**Arbetsgruppens uppdrag till
nästa storträff**

Förbered lägesrapport till
storträff 3.

Arbetsgruppsträff 3

HÄR ÄR VI NU

- Gå igenom träffens agenda.
- Prata om vad som hänt sedan sist, gå gärna varvet runt, så att alla får komma till tals.
- Inkludera eventuell feedback från storträffen, i ert fortsatta arbete.

UPPDATERING

- Prata om vad som hänt sedan sist, gå gärna varvet runt, så att alla får komma till tals.
- Vilka nya kunskaper eller källor har ni hittat (personer eller skrifter)?
- Besluta vad av detta ni vill gå vidare med.

SUMMERING OCH SAMMANSTÄLLNING

- Fyll i de sista luckorna utifrån ny kunskap och nya källor.
- Dubbelkolla källhänvisningar och bildrättigheter.
- Säkerställ att slutresultatet inte blivit för långt och detaljerat.
- Korrekturläs.
- Låt alla deltagare komma till tals om hur de upplever processen från början till slut.

AVRUNDA

- Förbered för slutrapport vid nästa storträff.
- Överlämna skriftligt material till skrivargruppen.

FIRA FRAMGÅNG

Beröm er själva för väl utfört arbete.

**Arbetsgruppens uppdrag till
nästa storträff**

Förbered slutrapport
till storträff 5.

[illegible]

Förädlingsmackapären

Metoden FMP har utvecklats av Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg. Stora delar av arbetet har gjorts inom projektet Förädlingsmackapären, finansierat av Leader Gästrikebygden och Leader Utveckling Hälsingebygden. Metoden FMP har i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan Gävleborg, anpassats för att kunna användas inom folkbildning, med studiecirkeln som form. Detta studiematerial är fritt att använda. Kontakta ett studieförbund för att komma igång.

Hela Sverige ska leva

Hela Sverige ska leva är en riksorganisation med tusentals lokala utvecklingsgrupper som medlemmar. De är samhällsföreningar och byalag, men också hembygdsföreningar och idrottsföreningar. Hela Sverige X-ing Gävleborg är ett av riksorganisationens 24 länsavdelningar. I riksorganisationen är även ett trettiotal intresseorganisationer medlemmar, var av Studieförbundet Vuxenskolan är en. Med utgångspunkt från värdeorden demokrati, mångfald, jämställdhet och hållbarhet arbetar hela rörelsen med att stärka lokalsamhället och påverka beslutsfattare. Läs mer på helasverige.se.

Studieförbundet Vuxenskolan

Studieförbundet Vuxenskolan (SV) är en idéburen folkbildningsorganisation med visionen om ett samhälle där människor växer genom kunskap, insikt och delaktighet. SV har idag verksamhet i landets alla kommuner och varje år når vi ca 1 miljon människor med våra folkbildande aktiviteter. Hos oss finns alltid plats för folkbildning. Vår värdegrund hävdar principen om människors lika värde baserat på de grundläggande mänskliga rättigheterna. Vår syn på bildning bygger på människans förmåga att själv forma sitt liv tillsammans med andra människor. Den utgår från individens rättigheter och skyldigheter att som aktiv medborgare ta ansvar för en samhällsutveckling som stärker den liberala demokratin.

metoden FMP

X-ING GÄVLEBORG

www.helasverige.se/gavleborg

Text: Ida Danielsson, Lisa Andersson, Olle Persson, Helena Näslund och Mats Leivig
Kontaktperson SV: jens.ost@sv.se
www.sv.se

© Studieförbundet Vuxenskolan 2024

Studieförbundet
Vuxenskolan